



Justitsministeriet

Administrationsafdelingen

Dato: 22. juni 2005
Dok.: LHL40042
Budget- og Planlægningskon-
toret

Udkast til tale

til brug ved ministerens besvarelse af spørgsmål W i
åbent samråd i Retsudvalget torsdag den 23. juni
2005 kl. 14

Spørgsmål:

”Ministeren bedes give en redegørelse for sagen fra Odense, hvor fire 15-17-årige gaderøvere blev sat på fri fod uden dom, fordi retten manglede plads, og dommer og forsvarere ikke har tid før til efteråret. Der henvises til omtalen i Fyns Stiftstidende den 10. juni 2005 ”Rådmand raser over løsladelser”.

Svar:

1. Jeg er glad for denne lejlighed til at kunne give udvalget en redegørelse for sagen fra Odense. I den forbindelse kan jeg forhåbentlig rette et par misforståelser, som omtalen i Fyns Stiftstidende kan have givet anledning til. Den artikel i Fyns Stiftstidende, som udvalget har henvist til i sit spørgsmål, er således – og heldigvis – ikke ganske korrekt eller dækkende.

Siden det her samrådsspørgsmål blev stillet, er der endvidere sket det, at den pågældende sag er blevet berammet meget hurtigt og rent faktisk behandles i retten i Odense netop i dag. Det vil jeg vende tilbage til.

Min redegørelse er i øvrigt baseret på udtalelser, som Justitsministeriet har indhentet fra Domstolsstyrelsen og fra henholdsvis Retten og politimesteren i Odense.

2. Den sag, som samrådsspørgsmålet vedrører, omhandler i alt 6 unge mænd i alderen fra 15 til 18 år, der er sigtet for et antal gaderøverier, røveriforsøg og voldsforhold, der blev begået i Odense i februar måned i år.

Ingen af de unge mænd er tidligere straffet for lignende grov kriminalitet.

Under efterforskningen af sagen har 4 af de unge mænd i en periode været varetægtsfængslet i såkaldt surrogat og anbragt på en særlig sikret institution for børn og unge. Tre af dem blev fængslet den 19. februar, mens én blev fængslet den 2. marts.

Politimesteren har oplyst, at der ikke har været spørgsmål om at varetægtsfængsle de to sidste unge, som kun har spillet en mindre rolle i sagen.

De 4 fængslede blev løsladt igen henholdsvis den 18. april og den 9. maj. Jeg må imidlertid understrege, at

der ikke er nogen sammenhæng mellem løsladelserne og spørgsmålet om sagens berømmelse, sådan som man ellers kan få indtryk af ud fra omtalen i Fyns Stiftstidende.

Tre af de fængslede blev løsladt, fordi retten ikke længere fandt, at de almindelige betingelser for varetægtsfængsling var opfyldt. Afgørelserne blev indbragt for Østre Landsret og stadfæstet. Herefter valgte anklagemyndigheden også at løslade den fjerde af de fængslede. Som nævnt skete dette den 9. maj.

Politiet og anklagemyndigheden færdigbehandlede herefter sagen, som den 23. maj blev sendt til retten med henblik på berømmelse.

3. Der har i den forbindelse været enighed mellem anklagemyndigheden og retten om, at sagen nødvendigvis må behandles samlet. Det er som bekendt også retsplejelovens almindelige ordning i et sagskompleks

jelovens almindelige ordning i et sagskompleks af denne karakter, der omfatter flere sigtede og flere forhold.

Når der er mange involverede i en sag, vil det naturligvis ofte være vanskeligt meget hurtigt at finde et tidspunkt, hvor alle implicerede kan møde. I den konkrete sag taler vi ikke kun om anklagemyndigheden og retten, men også om 3 forsvarere, 4-5 værger, repræsentanter fra kommune og kriminalforsorg mv.

Det store antal involverede gør det også nødvendigt med et meget stort retslokale.

Dommeren i Odense har oplyst, at han på den baggrund og efter kontakt til anklagemyndigheden og forsvarerne i første omgang berammede sagen til den 9. september, som umiddelbart var det først mulige tidspunkt, hvor alle kunne møde, og hvor et tilstrækkeligt stort retslokale var ledigt på domhuset.

Dommeren har understreget, at retten naturligvis har stor forståelse for de retshåndhævelsessyn, der taler for, at en sag om røveri og vold begået af unge lovovertrædere bør afgøres hurtigt.

Dommeren har også anført, at retten ligeledes er opmærksom på og har stor forståelse for betydningen af, at Odense kommune i denne sag har arbejdet på at tilvejebringe sikrede institutionspladser til de unge for det tilfælde, at sagerne skulle munde ud i, at der idømmes ungdomssanktion.

Derfor blev det i forlængelse af den umiddelbare berømmelse af sagen undersøgt, om det var muligt at finde en tidligere dato, hvor forsvarerne kunne møde – eventuelt ved at ændre andre aftaler – og om det var muligt at finde et alternativt lokale, hvor sagen kunne behandles.

Som jeg allerede har nævnt, så lykkedes dette, således at sagen kommer for retten i Odense allerede i dag.

Det er jeg meget tilfreds med, for det siger naturligvis sig selv, at der i sager af netop denne type er et helt særligt behov for at handle hurtigt – både fra kommunens og fra retsvæsenets side.

4. Som det fremgår, er det imidlertid en misforståelse, at der skulle have været tale om, at retten har måttet løslade nogen af de unge uden dom, fordi man ikke havde tid og plads til at behandle sagen.

Løsladelsen skete på et på et tidligere tidspunkt fordi retten – efter de unges tilståelser i sagen – ikke længere fandt, at der var grundlag for at opretholde fængslingerne.

Jeg har forstået, at retssagen i dag afholdes i et lejemål ved havnen i Odense, der tidligere har været brugt som

retslokale i forbindelse med behandlingen af nogle større sager om selskabstømning og økonomisk kriminalitet.

Herved har retten og de involverede parter udvist den fleksibilitet, som man efter min opfattelse må forvente, når en sag af denne type skal fremmes mest muligt

I den forbindelse vil jeg da også gerne understrege, at det helt generelt er mit klare indtryk, at domstolene altid søger at udnytte sine lokaler bedst muligt og ellers forsøger at finde fornuftige løsninger andre steder i byen.

Jeg vil imidlertid ikke lægge skjul på, at en reform af retskredsene efter min opfattelse også i denne henseende bør medvirke til at sikre en hurtigere og mere fleksibel retsbetjening.

En samling af de nuværende mange små byretter i større enheder vil i sig selv give en større fleksibilitet og sik-

kerhed for, at retslokalerne over hele landet til stadighed udnyttes mest hensigtsmæssigt.

Lokaleforholdene i de nye styrkede byretter er derfor også et af de mange organisatoriske spørgsmål, som må indgå ved fastlæggelsen af rammerne for den kommende domstolsreform.

Det er væsentligt, at vi også på dette område finder et resultat, der giver domstolene de bygningsmæssige rammer, der er nødvendige for at kunne tilbyde en smidig og effektiv domstolsbetjening over hele landet.

En sag som den fra Odense må naturligvis ikke forsinkes unødigt pga. lokalespørgsmål – så kort kan det siges!